

Ustavni sud Republike Hrvatske

1.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Petar Klarić, predsjednik Suda, te suci Marijan Hranjski, Mario Kos, Ivan Matija, Ivan Mrkonjić, Jasna Omejec, Željko Potočnjak, Agata Račan, Emilija Rajić, Smiljko Sokol, Nevenka Šernhorst, Vice Vukojević i Milan Vuković, odlučujući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti drugog propisa s Ustavom i zakonom, na sjednici održanoj 28. lipnja 2006. godine, donio je

ODLUKU

I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom te se ukida odredba članka 28. Odluke o porezima Grada Malog Lošinja (»Službene novine« Primorsko-goranske županije, broj 32/01, 7/02, 29/02 i 28/03).

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama« i »Službenim novinama« Primorsko-goranske županije.

O b r a z l o ž e n j e

1. Na temelju odredaba članka 35. alineje 5. i članka 37. stavka 2. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 99/99, 29/02 i 49/02 - pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), Upravni sud Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: predlagatelj) podnio je ovom Sudu zahtjev za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 28. Odluke o porezima Grada Malog Lošinja (»Službene novine« Primorsko-goranske županije, broj 32/01, 7/02, 29/02 i 28/03).

Iz dokumentacije koju je predlagatelj dostavio Ustavnom sudu proizlazi da pitanje ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe nije nastalo u postupku pred Upravnim sudom te, stoga, u konkretnom slučaju nisu ispunjene pretpostavke propisane odredbama članka 35. alineje 5. i članka 37. stavka 2. Ustavnog zakona koje moraju biti ispunjene za podnošenje zahtjeva za ocjenu suglasnosti drugog propisa s Ustavom i zakonom. Stoga, podnesak Upravnog suda, kojim se osporava odredba članka 28. Odluke o porezima Grada Malog Lošinja (u daljnjem tekstu: Odluka), Ustavni sud smatra prijedlogom za ocjenu suglasnosti drugog propisa s Ustavom i zakonom.

2. Odluku koja sadrži osporene odredbe donijelo je Gradsko vijeće Grada Malog Lošinja na sjednici održanoj 13. prosinca 2001. godine, pozivom na odredbe članaka 24., 41. stavaka 1. i 2. i 42. stavka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave (»Narodne novine« broj 59/01) i odredbu članka 30. Statuta Grada Malog Lošinja (»Službene novine« Primorsko-goranske županije, broj 11/97, 23/97 - ispravak i 13/98).

3. Osporena odredba glasi:

Članak 28.

Ukoliko obveznici poreza na korištenje javne površine za sve namjene koriste istu u većoj površini od odobrene, porez plaćaju u dvostrukom iznosu.

4. Predlagatelj, u bitnom, navodi da osporena odredba nije suglasna s člankom 5. stavkom 1. i člankom 51. Ustava te s člankom 34. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave (»Narodne novine«, broj 59/01), kojima je izmijenjen članak 43. Zakona o financiranju jedinica lokalne samouprave i uprave (»Narodne novine« broj 117/93, 69/97, 33/00, 73/00 i 127/00).

Obrazlažući nesuglasnost osporene odredbe s Ustavom i zakonom, predlagatelj, u bitnom, ističe da odredba članka 28. osporene Odluke, prema kojoj obveznici poreza na korištenje javne površine, koji koriste javnu površinu u površini većoj od odobrene, plaćaju porez u dvostrukom iznosu, suprotno Zakonu, u pravni sustav uvodi »kazneni porez«. Ističe da neovlašteno zauzimanje veće javne površine od odobrene ne može biti temelj za utvrđivanje »kaznenog poreza«, već eventualno za raskid ugovora o zakupu ili prekršajno kažnjavanje.

Pored toga, predlagatelj ističe da je osporena odredba suprotna ustavnim načelima o sudjelovanju u podmirenju javnih troškova u skladu s gospodarskim mogućnostima te jednakosti i pravednosti poreznog sustava, u smislu odredaba članka 51. Ustava Republike Hrvatske.

5. Temeljem odredbe članka 42. stavka 1. Ustavnog zakona, prijedlog je dostavljen na odgovor Gradskom vijeću Grada Malog Lošinja, koje je donijelo osporenu Odluku.

Gradsko vijeće Grada Malog Lošinja odgovorilo je da je osporena Odluka na snazi, ali se nije očitovalo o prijedlogu.

Prijedlog je osnovan.

6. Za ocjenu osnovanosti prijedloga mjerodavne su odredbe članaka 5. stavka 1. i 51. Ustava te odredbe članaka 30. točke 8. i 43. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 5. stavak 1. Ustava:

U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom.

Članak 51. Ustava:

Svatko je dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova, u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima.

Porezni se sustav temelji na načelima jednakosti i pravednosti.

Članak 30. stavak 1. točka 8. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave:

Općine ili gradovi mogu uvesti ove poreze:
(...)

8. porez na korištenje javnih površina.

Članak 43. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisuje:

Porez na korištenje javnih površina plaćaju pravne i fizičke osobe koje koriste javne površine.

Porez iz stavka 1. ovoga članka plaća se u visini, na način i pod uvjetima koje propiše općina ili grad.

Što se smatra javnom površinom svojom odlukom propisuje općina ili grad.

7. Osporenom Odlukom određuju se gradski porezi koji predstavljaju prihod Grada Malog Lošinja, stope i visine poreza, porezni obveznici, porezna osnovica te način obračuna, razreza i plaćanja poreza sukladno propisima (članak 1. Odluke).

Prema članku 2. točki 4. osporene Odluke, jedan od gradskih poreza je porez na korištenje javnih površina.

Prema članku 17. osporene Odluke, porez na korištenje javnih površina plaćaju pravne ili fizičke osobe po četvornom metru korištene javne površine na temelju odobrenja nadležnog gradskog tijela.

8. Prema članku 16. stavku 2. Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00 i 59/01 i 26/03 - pročišćeni tekst), odlukom o komunalnom redu uređuje se korištenje javnih površina.

Prema odredbi članka 111. stavka 1. Odluke o komunalnom redu Grada Malog Lošinja (»Službene novine« Primorsko-goranske županije, broj 15/96), svi protupravno postavljene predmeti na javnim površinama (...) moraju se ukloniti.

Prema stavku 2. istog članka, rješenje o uklanjanju s rokom uklanjanja donosi komunalni redar.

Odredbama članka 128. stavka 1. i članka 129. Odluke o komunalnom redu Grada Malog Lošinja, postavljanje stolova i stolica na javnoj površini bez odobrenja utvrđeno je prekršajem.

9. Iz navedenih odredaba Odluke o komunalnom redu Grada Malog Lošinja razvidno je da je korištenje javne površine bez odobrenja utvrđeno kao prekršaj.

Osporenom odredbom se utvrđuje uvećani porez zbog korištenja veće javne površine od odobrene, dakle, zbog djela koje predstavlja prekršaj. Time je porez propisan kao sankcija za određeno protupravno ponašanje, odnosno uveden »kazneni« porez, što je suprotno smislu i svrsi opozivanja, kao i ustavnim načelima o sudjelovanju u podmirenju javnih troškova u skladu s gospodarskim mogućnostima te načelima jednakosti i pravednosti poreznog sustava, u smislu odredaba članka 51. Ustava.

Slijedom iznijetog, Ustavni sud Republike Hrvatske utvrđuje da je osporena odredba u nesuglasju s odredbama članka 5. stavka 1. i 51. Ustava.

10. Stoga je, na temelju odredbe članka 55. stavka 1. Ustavnog zakona, odlučeno kao u izreci.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

*Broj: U-II-3856/2005
Zagreb, 28. lipnja 2006.*

Predsjednik
dr. sc. Petar Klarić, v. r.

Suglasnost ovog otpavka s izvornikom ovjerava
Tajnica za ustavnosudsko poslovanje
Vladimira Vodanović, v.r.